

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 18C/17/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519201078
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Benková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2021:7519201078.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Máriou Benkovou v spore žalobcu: N. H., T.. XX.X.XXXX, H. Y. - H. XX, právne zast.: JUDr. Andrea Tkáčová, advokátka so sídlom Magurská 3, 040 01 Košice, proti žalovaným: X/ V. J., T.. XX.XX.XXXX, H. Ď. XX, XXX XX, právne zast.: JUDr. Kristína Piovarčiová, advokátka so sídlom Štúrova 20, 040 01 Košice, 2/. I. J., T.. XX.X.XXXX, H. Ď. XX o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanej 1/ **p r i z n á v a** náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100 %.

Žalovanej 2/ náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 15.2.2019 domáhal určenia, že je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, Y.Ú.. Ď.O., B. Ď., okres Y. - B., vedeným správou katastra Y. - B. a to parc. reg. X. C..Č.. XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 682 m², parc. č. XXX záhrady o výmere 774 m², dom na parcele č. XXX súpisné číslo XX. Následne žalobu so súhlasom súdu zmenil tak, že sporný spoluvlastnícky podiel patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej V. J.U. v podiele 1/2 k celku. Žalobu podal voči žalovanej 1/ a následne navrhol pripustiť do konania aj žalovanú 2/ s odôvodnením, že táto osoba je zapísaná ako vlastníčka spornej nehnuteľnosti.

2. Žalobu odôvodnil tým, že sa domáha určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ku ktorým je žalovaná 1/ zapísaná ako vlastníčka len formálne. Naliehavý právny záujem preukazuje tým, že na súde je vedené konanie o vyporiadanie BSM a predmetná nehnuteľnosť nie je predmetom BSM, čím by bolo porušené vlastnícke právo žalobcu. Manželka žalobcu sa vedome dopredu účelovo pripravila na situáciu, aby zjavne účelovo obišla zákon s vopred uváženou pohnútkou pripraviť žalobcu k predmetnej nehnuteľnosti. Žalobca a žalovaná 1/ boli manželmi od 14.8.1993, počas manželstva zo spoločných prostriedkov zakúpili nehnuteľnosti na LV č. XXX, Y.Ú.. Ď., ktoré žalovaná 1/ nadobudla na svoje meno kúpnu zmluvou z roku 2007, na vyplatenie súrodenca žalovanej 1/ si vzali spotrebný úver 250.000,-Sk, ktorý splatil žalobca. Právna úprava bezpodielového spoluvlastníctva vychádza zo zásady, že majetok nadobudnutý manželmi za trvania manželstva ktorýmkoľvek z manželov je ich spoločným vlastníctvom. Má za to, že prevodné zmluvy sú v rozpore so zákonom a na absolútnu neplatnosť právneho úkonu súd prihlíada ex offo. Zmenenú žalobu žalobca odôvodnil tým, že strany sporu nemali zrušené ani zúžené BSM a predmetom BSM môže byť všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov

a veci vydané v rámci predpisov o reštitúcii. Teda v tomto prípade nie je daný zákonný ani zmluvný dôvod pre vylúčenie tohto majetku z BSM. Zo strany žalobcu existovala skutočná vôľa nadobudnúť sporné nehnuteľnosti nakoľko prostredníctvom kúpy si plánovali riešiť bytovú otázku. Naliehavý právny záujem na určení práva je daný vždy, ak zo zápisu vo verejnom registri vyplýva, že tvrdené právo patrí žalovanému. Žalobu právne odôvodnil ustanovením § 41a ods. 1, 2, § 143-151 a § 39 Občianskeho zákonníka. K žalobe pripojil kúpnu zmluvu vo forme notárskej zápisnice č. T. XX/XXXX, T. XXXXX/XXXX, T. XXXXX/XXXX F. X.X.XXXX G. T. N.. Z. B., S. B. B. F. X.X.XXXX, F. B. G.U. Ú. Č.. XXXXXXXXXXXX z 23.3.2007, čiastočný výpis z LV č. XXX, Y.Ú.. Ď. F. X.XX.XXXX.

3. Žalovaná 1/ vo vyjadrení k žalobe uviedla, že ju navrhuje zamietnuť ako nedôvodnú. Uviedla, že so žalobcom boli manželmi od 14.9.1993 a ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č.k. 19P/346/2013 z 24.1.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 26.2.2014. Medzi stranami sporu prebieha na okresnom súde Košice - okolie konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov sp. zn. 14Pc/2/2017, ktoré bolo prerušením uznesením z 17.6.2019 do skončenia tohto konania. Je pravdou, že počas manželstva získala do výlučného vlastníctva spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach v k.ú. Ď. T. W. Č.. XXX na základe kúpnej zmluvy V XXX/XX z 3.4.2007, vklad povolený 3.5.2007, od svojej matky I. J., M.. D., T.. XX.X.XXXX, v podiele 1/2 k celku. V skutočnosti medzi ňou a jej matkou bola uzavretá darovacia zmluva, pretože jej matke nebola vyplatená žiadna kúpna cena, t.j. ani kúpna cena 250.000,-Sk ako je uvedená v bode III. tejto zmluvy. Kúpna zmluva bola uzavretá formálne, o čom žalobca vedel a nič nenamietal, súhlasil s tým, v trojročnej premlčacej dobe nepodal žalobu o určenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy. Kúpnu zmluvou mal byť zastretý iný právny úkon - darovacia zmluva, pretože to zodpovedalo vôli jej matky a jej a právny úkon má všetky náležitosti právneho úkonu darovacej zmluvy. Je pravdou, že počas trvania manželstva so žalobcom vybrali od Slovenskej sporiteľne a.s. pôžičku v sume 250.000,-Sk, ktorá bola počas manželstva aj splatená zo spoločných prostriedkov, túto celú sumu použili na výplatu na budúci dedičský podiel jej sestry K. Š., teda nielen z nehnuteľností, ktoré sú predmetom konania. Do BSM teda patrí suma 250.000,-Sk/8298,48 €. Poprela, že by sa vedome snažila pripraviť žalobcu o vlastnícke právo patriace do BSM. Žalobca mal vedomosť o tom, že nehnuteľnosti na LV č. XXX patria jej matke a budú patriť jej, s týmto stavom súhlasil, nič nenamietal. Namietla existenciu naliehavého právneho záujmu na tejto žalobe. K vyjadreniu pripojila výpis z LV č. XXX, oznámenie o zrušení trvalého pobytu žalobcu na adrese Ď. XX, kúpnu zmluvu vo forme notárskej zápisnice č. T. XX/XXXX, T. XXXXX/XXXX, T. XXXXX/XXXX F. X.X.XXXX G. T. N.. Z. B., doložku o opravě z 2.5.2007.

4. Žalovaná 1/ vo vyjadrení k zmenenej žalobe uviedla, že ju navrhuje zamietnuť ako nedôvodnú. Uviedla, že ak sa žalobca domáha určenia podielu nehnuteľností do BSM, ktoré môže podľa § 136 ods. 2 Občianskeho zákonníka vzniknúť len medzi manželmi, tak účastníkmi konania len rozvedení manželia, preto žalovaná 2/ nie je pasívne vecne legitimovaná v tomto spore. V ďalšom zopakovala svoje tvrdenia z vyjadrenia k žalobe ohľadom nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu k sporným nehnuteľnostiam kúpnu zmluvou. Tvrdila, že podiel 1/2 z nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, Y. Ú.. Ď. nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej 1/. K vyjadreniu pripojila rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn. 25C/24/2020 z 24.11.2020 a poukázala na odsek 10 odôvodnenia.

5. Žalovaná 2/ sa k žalobe nevyjadřila.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu na pojednávaní, oboznámením listinných dôkazov a pripojených spisov a zistil nasledujúci skutkový stav.

7. Žalobca vo výpovedi na pojednávaní ako strana sporu uviedol, že bol ženatý 20 rokov a pomáhal na potrebných prácach okolo domu aj na dome, lebo tam žil a nikdy tomu neveril, že raz bude rozvedený, je pravdou, že často platili inkaso svokrovci, avšak nie je možné povedať, že oni nikdy nemali peniaze, pretože ako vždy boli zamestnaní. V roku 2007 bolo potrebné vyplatiť K. Š.Ú. z polovice domu, čo mu povedala žalovaná 2, takže on a žalovaná 1 vzali úver 250.000,- Sk a zaplatili to K. Š. a jej manželovi. Cez kataster bola polovica domu prepísaná na žalovanú 1. Povedali mu, že oni dvaja budú mať 1/2 domu, tak to aj bral. 9.12.2013 ho vyhodili z domu ako psa a v januári 2014 ich súd rozvedol. O uzatváraní kúpnej zmluvy vedel, nekupovali to spoločne, kupujúcou bola žalovaná 1/, o čom tiež vedel, avšak pretože boli manželia, bral to tak, že čo je manželkine tak je aj jeho. Nikdy by nebral úver, keby to bolo inak. Za dobré peniaze získali polovičku domu a vtedy pani Š. s manželom peniaze potrebovali, pretože prerábali svoj dom. Úver 250.000,- Sk brali za účelom nadobudnutia polovičky domu a splácali ho ako manželia

do januára 2014 spolu a po rozvode ho splácal sám. Keby vedel, že ide o darovaciu zmluvu, tak by úver nevzal. Zmluva im následne prišla z katastra a spolu s bývalou manželkou si túto zmluvu študovali. Na pokyn žalovanej 2/ sumu 250.000,-Sk vyplatili K. Š. Z. N. Š., hoci predávajúcou v kúpnej zmluve a vlastníčkou domu aj s pozemkami bola žalovaná 2/.

8. Žalovaná 1/ vo výpovedi na pojednávaní ako strana sporu uviedla, že bola vydatá 20 rokov a tiež si nikdy nemyslela, že sa bude rozvádzať. Je pravdou, že peniaze nikdy nemali a nemôže povedať, že ich život mal nejaký štandard, skôr bol podštandardný, nemali úspory. Z úveru 250.000,- Sk bola vyplatená jej sestra. Potom jej mama darovala polovicu domu, manžel nič nežiadal. Až po rozvode si nárokuje. S mamou sa tak dohodli, že to bude darovacia zmluva. Ona a mama prišli za notárkou povedali, že mama jej chce darovať polovicu domu a pozemkov, na čo notárka povedala, že v prípade darovania je s tým ten problém, že mama môže kedykoľvek odstúpiť od tejto darovacej zmluvy, preto je výhodnejšia kúpna zmluva. Nevyznali sa v týchto notárskych úkonoch, dôverovali notárke. Mame žiadnu kúpnu cenu nevyplácala. K sume 250.000,-Sk dospeli tak, že sestra túto sumu pýtala. So žalobcom sa o zmluve rozprávali, vedel aj o tom, že ide o darovaciu zmluvu a z tohto dôvodu sa vypláca sestre, on nič nenamietal a so všetkým súhlasil.

9. Žalovaná 2/ vo výpovedi na pojednávaní ako strana sporu uviedla, že jej dcéra K. Š. žiadala vyplatenie z domu od jej druhej dcéry V. J.Č. z dôvodu, že V. ostala bývať s nimi a dcéra K. potrebovala peniaze na rekonštrukciu svojho domu, tak sa o tom rozprávali a dohodli sa, že keďže Iveta ostala s nimi, tak nech vyplatí svoju sestru z domu a ona jej potom polovicu domu daruje. Prevod sa týkal iba polovice domu z dôvodu, aby ich neskôr dcéra nevyhnala na starobu, a aby ich dochovala. Obe sestry sa následne dohodli, teda K. Z. V. ohľadne vyplatenia sumy 250.000,- Sk. Toľko dcéra K. potrebovala a V. s tým súhlasila. Ona do jednaní ohľadom sumy nezasahovala. Následne dcéra V. s manželom vzali úver, pretože peniaze na vyplatenie skutočne nemali. S dcérou V. potom išli k notárke a ona notárke povedala, že chce dať dcére polovicu domu. Nevie, či notárka ešte niečo hovorila, ja si to nepamätám, potom sme to podpisovali, asi sa to udialo v jeden deň. Túto zmluvu u notárky nám prečítala notárka. Dcére išlo iba o dom. Ako náhle sa to podpísalo, dcéra V. s manželom vyplatili peniaze druhej dcére s manželom a žilo sa ďalej. Ona kúpnu cenu nedostala žiadnu, ani ju nepýtala. Tá suma bola vyplatená priamo K., ona dcére V. darovala. Mala za to, že V. ich dochová a dcéra K. je už vyplatená zo všetkého. To znamená, že celý dom ostane už V..

10. Podľa kúpnej zmluvy spísanej vo forme notárskej zápisnice č. T. XX/XXXX, T. XXXXX/XXXX, T. XXXXX/XXXX F. X.X.XXXX T. N.. Z. B.Š., so sídlom Z. XX, Y., predávajúca I. J. predala kupujúcej V. H., rod. J. nehnuteľností v katastrálnom území Ď. zapísané na liste vlastníctve č. XXX C. M.. X. C..Č.. XXX - zastavané plochy a nádvoria s domom súpisné číslo XX vo výmere 682 m² a parcela č. XXX - záhrady vo výmere 774 m² v podiele 1/2 za kúpnu cenu 250.000,- Sk. K uvedenej kúpnej zmluve bola vyhotovená doložka o oprave z 2.5.2007, ktorá sa týkala tohto, že predávajúca je oprávnenou držiteľkou nehnuteľností. Vklad vlastníckeho práva na základe uvedenej kúpnej zmluvy bol Správou katastra Košice - okolie povolený dňa 3.5.2007 C. D. XXX/XX.

11. Podľa zmluvy o splátkovú úveru č. XXXXXXXXXXXX z 23.3.2007 Slovenská sporiteľňa a.s. poskytla N. H. Z. V. H. úver vo výške 250.000,- Sk.

12. Žalovaná 1/ predložila súdu čestné vyhlásenie K. Š., M.. J., nar. XX.X.XXXX, H. Y. XXX z 7.8.2019, ktorým menovaná vyhlásila, že v apríli 2007 prevzala od svojej sestry V. J. a od jej bývalého manžela N. H. finančnú čiastku 250.000 Sk ako výplatu na svoj budúci dedičský podiel. Podpis K. Š. Z. N. e osvedčený obcou Y. dňa 21.10.2019.

13. Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXX, Y.. Ú.. Ď. z 21.6.2021 spoluvlastníkmi nehnuteľností: stavba - domu súp. č. XX na parcele XXX a pozemkov, parcely reg. C č. XXX o výmere 682, zastavaná plocha a nádvorie a parc.č. XXX o výmere 774 m², záhrada sú pod B1 I. J., T.. XX.X.XXXX v podiele 1/2 k celku U. T. XX/XX, T. XXX/XX - B. S. F. X.X.XXXX Č..F.. XX/XX Z. C. H. V. J., T.. XX.XX.XXXX D. C. X/X U. Y. F. D. XXX/XX zo dňa 3.5.2007.

14. Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 14Pc/2/2017 súd zistil, že žalobca dňa 17.1.2017 doručil súdu žalobu o vyporiadanie spoločného majetku manželov a navrhol príkazanie

nehnutelností zapísaných na LV č. XXX do výlučného vlastníctva žalovanej V. J. oproti vyplateniu sumy 20.000,-€. Konanie je prerušené do právoplatného ukončenia konania č.k. 18C/17/2019.

15. Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 19P/346/2013 súd zistil, že dňa 19.11.2013 V. H.Y., M.. J. podala návrh na rozvod manželstva s N.T. H. a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Rozsudkom z 24.1.2014 bolo manželstvo rozvedené a právoplatnosť nadobudol 26.2.2014.

16. Rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 25C/24/2020 z 24.11.2020 bola zamietnutá žaloba o určenie, že technologické zariadenie nachádzajúce sa v C. I. do BSM pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, nakoľko nedôjde k odstráneniu právne neistého postavenia žalobkyne.

17. Podľa § 132 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

(2) Ak sa vlastníctvo nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu, nadobúda sa vlastníctvo dňom v ňom určeným, a ak určený nie je, dňom právoplatnosti rozhodnutia.

18. Podľa § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak sa prevádza nehnuteľná vec na základe zmluvy, nadobúda sa vlastníctvo vkladom do katastra nehnuteľností podľa osobitných predpisov, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

19. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

20. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

21. Podľa § 41a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak neplatný právny úkon má náležitosti iného právneho úkonu, ktorý je platný, možno sa naň odvolať, ak je z okolností zrejmé, že vyjadruje vôľu konajúcej osoby.

(2) Ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Neplatnosti takého právneho úkonu sa nemožno dovolávať voči účastníkovi, ktorý ho považoval za nezastretý.

22. Podľa § 588 Občianskeho zákonníka, z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

23. Podľa § 628 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, darovacou zmluvou darca niečo bezplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a ten dar alebo sľub prijíma.

(2) Darovacia zmluva musí byť písomná, ak je predmetom daru nehnuteľnosť, a pri hnutelnej veci, ak nedôjde k odovzdaniu a prevzatíu veci pri darovaní

24. Podľa § 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka, písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov.

25. Podľa § 47 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak zákon ustanovuje, že k zmluve je potrebné rozhodnutie príslušného orgánu, je zmluva účinná týmto rozhodnutím.

(2) Ak sa do troch rokov od uzavretia zmluvy nepodal návrh na rozhodnutie podľa odseku 1, platí, že účastníci od zmluvy odstúpili.

26. Predmetom bezpodielového spoluvlastníctva manželov sú všetky hmotné veci (hnuteľné i nehnuteľné), ktoré nadobudol niektorý z manželov zákonom dovoleným spôsobom (kúpnu zmluvou,

spracovaním, vydržaním a pod.) za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom, vecí získaných darovaním, vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ani tam nepatrí majetok, ktorý nadobudol niektorý z manželov pred uzavretím manželstva. Všetky ostatné veci, okrem zákonných výnimiek zásadne patria do bezpodielového spoluvlastníctva za podmienok ustanovených zákonom.

27. Kúpna zmluva je najbežnejším odvodeným spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva. Ide o dvojstranný právny úkon pozostávajúci z návrhu (oferty) a prijatia návrhu (akceptácie), spočívajúci vo vzájomných a obsahovo zhodných prejavoch vôle dvoch strán, na základe ktorých predávajúcemu vznikne povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

28. Darovacou zmluvou darca niečo bezplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a obdarovaný dar alebo sľub daru prijíma. Podstatnými náležitosťami darovacej zmluvy je dohoda o predmete daru a dohoda o jeho bezodplatnosti.

29. Právny úkon je prejavom vôle, s ktorým právny poriadok spája vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností účastníkov právneho vzťahu. Podstatu právneho úkonu tvorí prejav vôle. Vôľa je nenahraditeľným elementom (prvkom) prejavu vôle. Prejav je odrazom (vyjadrením) psychického vnútra človeka rozpoznateľný v objektívnej realite. O nedostatok vážnosti vôle ide vtedy, keď sa zdanlivo prejavuje vôľa, ktorá v skutočnosti neexistuje, resp. síce existuje, avšak v inej kvalite, než to ukazuje jej prejav. V § 41a ods. 1 OZ je upravená tzv. konverzia neplatného právneho úkonu. Akýkoľvek neplatný právny úkon, najmä však zmluva, môže napriek svojej neplatnosti, ktorú už nemožno zhojiť, obsahovať podstatné náležitosti iného právneho úkonu (zmluvy), ktoré, ak vyjadrujú vôľu konajúcej osoby, spôsobujú konverziu právneho úkonu. Platí teda ten právny úkon, ktorého podstatné náležitosti obsahuje inak neplatný prejav vôle účastníka. Predpokladá to však stotožnenie sa konajúcej osoby s takým platným právnym úkonom. Je to možné len vtedy, ak účastník chcel vyvolať dôsledky spojené s platným právnym úkonom napriek tomu, že vedel o neplatnosti pôvodne prejaveneho právneho úkonu. Podľa odseku 2 § 41a OZ nie je platný zastretý právny úkon (simulovaný), keďže tu chýba vôľa účastníkov takého úkonu. Platí nezastretý právny úkon (dissimulovaný). Musí však zodpovedať vôli účastníkov a súčasne spĺňať všetky jeho náležitosti (zjavne podstatné zložky právneho úkonu). Zastretý právny úkon nebude platný, ak sám osebe bude mať niektorú vadu vyvolávajúcu jeho neplatnosť (absolútnu alebo relatívnu, úplnú alebo čiastočnú).

30. Podľa R 1/2021 Zbierky stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 1/2021, predpokladom platnosti zastretej (disimulovanej) zmluvy o prevode vlastníctva nehnuteľnosti (§ 41a ods. 2 Občianskeho zákonníka) je okrem iného jej uzatvorenie v písomnej forme a tými istými účastníkmi ako zastierajúca (simulovaná) zmluva. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2020 sp. zn. 3 Cdo 43/2019)

31. V prvom rade súd skúmal naliehavý právny záujem žalobcu na podanej určovacej žalobe. Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Súdna prax sa ustálila na názore, že určovacia žaloba je prípustná pri spornosti práv (právnych vzťahov) k nehnuteľnostiam evidovaných v katastri nehnuteľností, ak rozsudok vyhovujúci žalobe môže privodiť zosúladenie evidovaného a právneho stavu. Tento právny záver zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky napríklad v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 56/2003 publikovanom v časopise Zo súdnej praxe pod č. 48/2004, v ktorom uviedol, že ak je žalovaný zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník spornej nehnuteľnosti, žalobca má naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva. Súď vzal do úvahy, že na súde už konanie o vyporiadanie BSM prebieha a je prerušené do vyriešenia otázky či sporný spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam patrí do zaniknutého BSM, preto má žalobca naliehavý právny záujem na tomto určení, pričom vyriešením tejto otázky ďalšie súdne konanie vyvolané nebude.

32. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že počas trvania manželstva žalobcu a žalovanej 1/, žalovaná 1/ a žalovaná 2/ uzavreli pred notárkou zmluvu označenú ako kúpna zmluva, ktorou žalovaná 1/ nadobudla sporný spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/2 k nehnuteľnostiam vedeným na liste vlastníctva č. XXX D. Y. Ú. Ď. Žalované zhodne uviedli, že hodlali uzavrieť darovaciu zmluvu. Súd skúmal teda platnosť kúpnej zmluvy ako predbežnú otázku. Zo zhodných výpovedí žalovaných mal za preukázané, že K. Š., sestra žalovanej 1/ a dcéra žalovanej 2/ žiadala o výplatu z nehnuteľností, ktoré vlastnila žalovaná 2/, nakoľko ich užívali žalobca, žalovaná 1/ ako manželia a ich deti, dohodli sa na sume 250.000,-Sk, ako protihodnotu žalovaná 2/ ponúkla žalovanej 1/ polovičný podiel na nehnuteľnostiach. Notárka im odporúčala podpísať kúpnu zmluvu namiesto darovacej s čím súhlasili. Kúpna cena žalovanej 2/ nebola nikdy vyplatená, nežiadala ju, v zmluve bola uvedená len formálne. Bolo preukázané, že vôľa oboch účastníčok kúpnej zmluvy smerovala k uzavretiu darovacej zmluvy, predmetom ktorej bol nezodplatný prevod spoluvlastníckeho podielu žalovanej 2/ do spoluvlastníctva žalovanej 1/. Žalovaná 1/ nikdy nehodlala žalovanej 2/ vyplatiť žiadnu kúpnu cenu a žalovaná 2/ ju nikdy nežiadala vyplatiť. Žalobca a žalovaná 1/ ako manželia z úveru poskytnutého Slovenskou sporiteľňou a.s. vyplatili sestru žalovanej 1/ „z rodičovského domu a pozemkov“. V danom prípade bolo výsledkami vykonaného dokazovania preukázané, že účastníčky zmluvy označenej ako „kúpna zmluva“ len predstierali uzatvorenie kúpnej zmluvy, pretože v skutočnosti mali vôľu uzatvoriť darovaciu zmluvu. Keďže predmetná „kúpna zmluva“ ako dvojstranný právny úkon nebola urobená vážne (absentoval v nej jeden prvok vôle - vážnosť), je takáto simulovaná zmluva podľa § 37 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná. Ich disimulovaný právny úkon (darovacia zmluva), by mohol byť platný, iba ak by spĺňal všetky náležitosti právneho úkonu. Náležitosťou darovacej zmluvy o prevode nehnuteľností je podľa § 46 ods. 1 OZ písomná forma. Súd zmluvu označenú ako kúpnu vyhodnotil ako neplatnú - simulovanú, nemal však žiadnu dissimulovanú darovaciu zmluvu v písomnej forme, ktorej platnosť by mohol vysloviť podľa § 41 a ods. 2 OZ. Na základe uvedeného súd uzatvára, že zmluva z 3.4.2007 označená ako kúpna zmluva uzatvretá medzi žalovanou 1/ a žalovanou 2/ je absolútne neplatná pre rozpor medzi vôľou a prejavom účastníčok zmluvy. Takouto neplatnou zmluvou nemohli žalobca a žalovaná 1/ nadobudnúť spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach vedených na LV č. XXX D. Y. Ú. Ď. do ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

33. Ohľadom vecnej pasívnej legitímácie žalovanej 2/ v tomto spore súd uvádza, že predmetom sporu bol spoluvlastnícky podiel patriaci žalovanej 1/, do vlastníctva žalovanej 2/ by prípadný vyhovujúci rozsudok súdu nezasahoval, teda nie je daná jej pasívna vecná legitímácia v spore.

34. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol v plnom rozsahu.

35. Podľa § 251 C.s.p., trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

36. Podľa § 255 ods. 1, 2 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

37. Podľa § 262 ods. 1, 2 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Súd o trovách konania rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. Žalované 1/ a 2/ boli v konaní úspešné, preto im prináleží nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi, ktorý úspešný nebol. Nakoľko žalovanej 2/ žiadne trovy konania nevznikli súd jej ich náhradu nepriznal. Súd priznal žalovanej 1/ voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom o výške náhrady bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom Okresného súdu Košice - okolie (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.